

Weekly Marathi Vocab 18 to 23 March

1.अनुज

अर्थ: सर्वात शेवटी जन्मलेला



समानार्थी शब्द: लहान बंधू

विरुद्धार्थी शब्द: अग्रज

2.योम

अर्थ: आकाश



समानार्थी शब्द: गगन, अंबर, नभ, तारांगण

विरुद्धार्थी शब्द: जमीन, पृथ्वी

3.आगंतुक

अर्थ: सूचना न देता येणारा

समानार्थी शब्द: अचानक आलेले पाहुणे

विरुद्धार्थी शब्द: आमंत्रित

4. शिष्य

अर्थ: नेत्यांचे अनुकरण करणारे



समानार्थी शब्द: अनुयायी

विरुद्धार्थी शब्द: गुरु, शिक्षक

5. ऐतोबा

अर्थ: कष्ट न करता खाणारा



समानार्थी शब्द: ऐत खाऊ

विरुद्धार्थी शब्द: कष्टाळू



7. बांध

अर्थ: एक बचावात्मक भिंत किंवा तटबंदी.



समानार्थी शब्द: प्रतिबंध, अडथळा

विरुद्धार्थी शब्द: रस्ता, प्रवेशद्वार

8. निंदा

अर्थ: शोधण्याच्या किंवा प्रकट करण्याच्या प्रयत्नात कठोरपणे प्रश्न करणे



समानार्थी शब्द: उपहास, टीका

विरुद्धार्थी शब्द: प्रशंसा

9. समोच्च

अर्थ: बाह्यरेखा, सीमा



समानार्थी शब्द: आकार, रेखाचित्र
विरुद्धार्थी शब्द: आकारहीन, क्षतिग्रस्त

10. अवमूल्यन

अर्थ: मूल्य कमी करणे



समानार्थी शब्द: घट
विरुद्धार्थी शब्द: पुनर्मूल्यांकन, वाढ

11. परमोच्च

अर्थ: एक गौरवास्पद उदाहरण किंवा आदर्श; शिखर



समानार्थी शब्द: शिखर, कळस
विरुद्धार्थी शब्द: सर्वात कमी, तळ

12. संक्षिप्तता

अर्थ: कालावधीत संक्षिप्त, आकाराने लहान असण्याची गुणवत्ता



समानार्थी शब्द: लहानपणा
विरुद्धार्थी शब्द: लांबी

13. निरक्षर (विशेषण)

अर्थ: लिहिता- वाचता न येणारा



- समानार्थी शब्द: अडाणी
- विरुद्धार्थी शब्द: सुशिक्षित
- वाक्यात उपयोग: रमेश हा एक निरक्षर मनुष्य आहे.
- विशेषण (व्याख्या): नामाबद्दल विशेष माहिती सांगणाऱ्या शब्दाला विशेषण असे म्हणतात.

14. कृतज्ञ (विशेषण)

अर्थ: केलेले उपकार जाणणारा



- समानार्थी शब्द: आभारी
- विरुद्धार्थी शब्द: कृतघ्न
- वाक्यात उपयोग: कृतज्ञता हा एक चांगला गुण आहे.

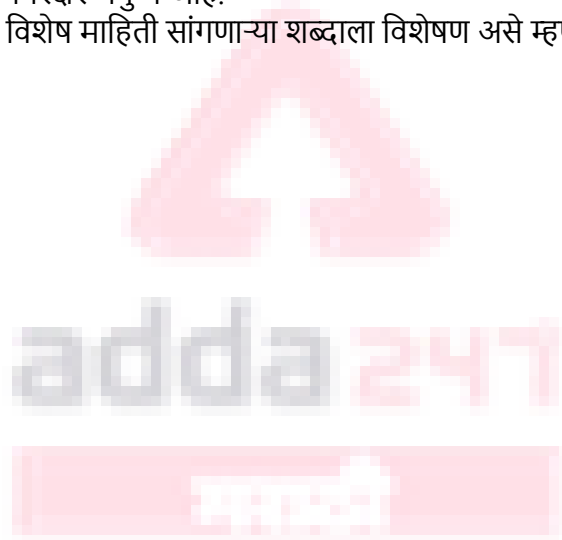
15. धूर्त (विशेषण)

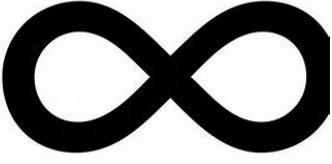
अर्थ: अतिशय लबाड मनुष्य

- समानार्थी शब्द: लबाड, चलाख, कावेबाज
- विरुद्धार्थी शब्द: भोळा, भाबडा
- वाक्यात उपयोग: धूर्त माणसांपासून सदैव लांब राहायला हवे.

16. अनंत (नाम)

अर्थ: ज्याला कोणताही अंत नाही असा





- समानार्थी शब्द: अमर्याद
- विरुद्धार्थी शब्द: मर्यादित
- वाक्यात उपयोग: समुद्रात अनंत पाणी आहे.

17. कृपण (विशेषण)

अर्थ: अतिशय कंजूष मनुष्य

- समानार्थी शब्द: चिक्कू, चिकट, कंजूष
- विरुद्धार्थी शब्द: उदार, दानशूर
- वाक्यात उपयोग: आमच्या गावातील सीताराम शेठ हे अतिशय कृपण व्यक्ती आहेत.
- विशेषण (व्याख्या): नामाबद्दल विशेष माहिती सांगणाऱ्या शब्दाला विशेषण असे म्हणतात.

18. अजस्त्र (विशेषण)

अर्थ: अतिशय मोठा



- समानार्थी शब्द: विशाल, मोठा
- विरुद्धार्थी शब्द: चिमुकले
- वाक्यात उपयोग: किरकोळ यष्टीच्या श्याम पुढे तो पहिलवान अजस्त्र भासत होता.

19. वियोग (नाम)

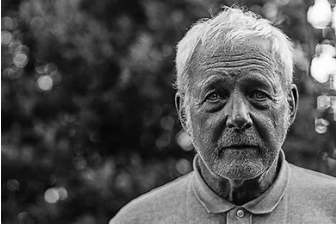
अर्थ: प्रिय व्यक्तीपासून दूर जाणे



- समानार्थी शब्द: दुरावा
- विरुद्धार्थी शब्द: संयोग, मिलन
- वाक्यात उपयोग: वियोगासारखे दुसरे दुःख

20. दीर्घायू

अर्थ: भरपूर आयुष्य असलेला



- समानार्थी शब्द: उदंड आयुष्य.
- विरुद्धार्थी शब्द: अल्पायु
- वाक्यात उपयोग: त्यांनी मला दीर्घायू होण्याचा आशीर्वाद दिला.

21. कोदंड (नाम)

अर्थ: ज्याच्या सहाय्याने बाण मारला जातो



- समानार्थी शब्द: धनुष्य, कमटा, चाप
- वाक्यात उपयोग: शिकान्याने कोदंडाच्या सहाय्याने हरणाला घायाळ केले.
- नाम (व्याख्या): विश्वातील कोणत्याही घटकाला ओळखण्यासाठी वापरण्यात येणारा शब्द म्हणजे नाम होय.

22. द्विज (नाम)

अर्थ: दोनदा जन्मलेला



- समानार्थी शब्द: पक्षी, ब्राह्मण, दात
- वाक्यात उपयोग: मोर हा फार सुंदर द्विज आहे.

23. गतकाल

अर्थ: गेलेला काळ

- समानार्थी शब्द: भूतकाळ, गेलेली वेळ
- विरुद्धार्थी शब्द: भविष्यकाळ
- वाक्यात उपयोग: गतकालाबद्दल विचार करण्याचा काही उपयोग होत नाही.

24. आसक्ती

अर्थ: एखाद्या गोष्टीची अतिशय आवड असणे



- समानार्थी शब्द: छंद, आवड, व्यसन
- विरुद्धार्थी शब्द: विरक्ती, अनासक्ती
- वाक्यात उपयोग: कोणत्याही गोष्टीची आसक्ती असणे ही चांगली बाब नव्हे.

25. निशा (नाम)

अर्थ: रात्र



- समानार्थी शब्द: रजनी
- विरुद्धार्थी शब्द: दिवस
- नाम (व्याख्या): विश्वातील कोणत्याही घटकाला ओळखण्यासाठी वापरण्यात येणारा शब्द म्हणजे नाम होय.

26. तनया (नाम)

अर्थ; मुलगी



- समानार्थी शब्द: कन्या, नंदिनी, तनुजा
- विरुद्धार्थी शब्द: पुत्र, सुत, मुलगा
- वाक्यात उपयोग: रामरावांची तनया अतिशय सुशील आहे.

28. कौमुदी

अर्थ; चांदणे



- समानार्थी शब्द: तारे
- वाक्यात उपयोग: आज आकाशात किती सुंदर कौमुदी पसरली आहे!

